

HÍRLEVÉL

A SZÉCHENYI PROGRAMIRODA NONPROFIT KFT. HÍRLEVELE

IV. 40. szám | 2022.10.21.

ŐSZI TÚRÁK

BUDAPEST&BRÜSSZEL

UNIÓS MEGÁLLAPODÁS AZ
ENERGIAÁRAK CSÖKKENTÉSÉRŐL

NEMZETI PROGRAMOK IGAZGATÓSÁGA

SZIGETKÖZ EXPO
KÖZÖSSÉGÉPÍTŐ KEZDEMÉNYEZÉSEK

NEMZETKÖZI TERÜLET

EGY CSEPP ZALA,
EGY CSEPP DOBRONAK

AZ EURÓPAI ÜGYÉSZSÉG ÉS A VAKCINABESZERZÉSEK

Vizsgálatot indított az Európai Ügyészség (EPPO) a koronavírus elleni vakcinák uniós beszerzésével kapcsolatban. Az EU pénzügyi érdekeit sértő bűncselekményekkel és az uniós költségvetés ellen elkövetett csalásokkal szemben eljáró luxembourgi székhelyű testület ugyanakkor azt sem közölte, pontosan mit vizsgál. Az Európai Bizottság (EB) az uniós tagállamok nevében több száz millió adag vakcinára vonatkozó szerződéseket kötött különböző gyógyszer-gyártó vállalatokkal. Tavaly áprilisban a The New York Times amerikai napilap arról számolt be, hogy Ursula von der Leyen, az EB elnöke és a Pfizer amerikai gyógyszercég igazgatója, Albert Bourla SMS-eket váltott egymással, amelyek elősegítették a mintegy 1,8 milliárd adag vakcina uniós beszerzését. A brüsszeli testület az európai ombudsman idén januári kérése ellenére sem adta ki az üzenetek tartalmát, ehelyett csak olyan dokumentumokat bocsátott rendelkezésre, amelyek megfelelnek a Bizottság belső nyilvántartási kritériumainak. Az ombudsman ezt „hivatali visszásságnak” minősítette, és szélesebb körű kutatás elvégzésére kérte fel az EB-t. Egy 2001-es uniós rendelet szerint „adathordozótól függetlenül minden olyan adattartalom” a nyilvánosság számára hozzáférhető uniós dokumentumnak minősül, amely „az intézmény feladatkörébe tartozó politikára, tevékenységre és döntéshozatalra vonatkozó ügyvel kapcsolatos”. Az Európai Számvevőszék (ECA), az Unió költségvetési ellenőrző szerve sem kapta meg a kért információkat a Bizottságtól a vakcinabeszerzésre vonatkozó előzetes tárgyalásokról írt szeptemberi jelentéséhez.

Forrás: MTI

LENGYELORSZÁG ÉS AZ UNIÓS FORRÁSOK

Több milliárd eurós támogatást tart vissza az Európai Bizottság (EB) Lengyelországtól, mert a varsói kormány nem javít a jogállamisággal kapcsolatos uniós aggályokon. Magyarországhoz hasonlóan, továbbra sem férhetnek hozzá a helyreállítási és a kohéziós alap forrásaihoz. Ez utóbbinak, amely a szegényebb tagállamok felzárkóztatását célozza, Varsó volt eddig a legnagyobb kedvezményezettje. A jelenlegi, 2021-2027 közötti költségvetési időszakban több mint 75 milliárd eurót kapnának a lengyeleknek. „Az Európai Bizottság minden, Lengyelországnak járó forrást visszatart, amíg Varsó nem teljesíti a bíróságok függetlenségével kapcsolatos összes feltételt” – indokolta a lépést hétfőn Stefan de Keersmaecker, a brüsszeli testület szóvivője. A Bizottság már korábban befagyasztotta a mintegy 36 milliárd eurós helyreállítási alapot, amíg nem rendezik teljesen a kérdést. Azt várja az EB a lengyel vezetéstől, hogy helyezze vissza a kormány által létrehozott fegyelmi kamara által felfüggesztett bírákat, és garantálja a bírák azon jogát, hogy az Európai Bírósághoz fordulhassanak. Varsónak elvileg a hónap végéig kellene lezárnia a 31 milliárd eurós kohéziós alapról szóló tárgyalásokat. Ráadásul Lengyelországnak továbbra is napi egymillió eurós bírságot kell fizetnie, amiért nem teljesítette az Európai Bíróság fegyelmi kamarával kapcsolatos tavalyi ítéletét. Ennek mértéke meghaladja a 325 millió eurót.

Forrás: MTI, [notesfrompoland.com](https://www.notesfrompoland.com)

BIKIKLIÚT VILLÁNYBAN

Több mint 260 millió forintos fejlesztési forrásból épül kerékpárút Villány és Villánykövesd között a következő hónapokban. A Baranya megyei önkormányzat szerint a bicikliút az ottélők munkába járását segíti, továbbá turisztikai célokat szolgál. A fejlesztést a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban (TOP) elnyert 264 millió forintból finanszírozza a történelmi borvidéken fekvő két önkormányzat. A 2023. január 31-ig megvalósuló beruházás részeként három kilométer hosszan épül ki a részben a közúti forgalomtól védett kerékpárút, a villányi vasútállomáson kerékpárparkolót alakítanak ki. A kerékpárosok védelme érdekében a közvilágítást is fejlesztik ezen az útvonalon.

Forrás: MTI

ROMÁNIA A SCHENGENI ÖVEZETBEN?

A bukaresti képviselőház után kedden a parlament szenátusa is elfogadta az igazságszolgáltatás reformját célzó törvénytervezeteket, amelyeket a kormány terjesztett a testület elé. A román felsőház a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács (CSM) működéséről, az igazságszolgáltatás megszervezéséről, illetve a bírák és ügyészek jogállásáról szóló három törvénytervezetet szavazta meg a kormánykoalíciót alkotó pártok támogatásával. A schengeni övezetbe való csatlakozáshoz szükséges módosítások a kormányzó Szociáldemokrata Párt (PSD), a Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) szerint figyelembe veszik a Velencei Bizottság és az Európa Tanács korrupcióellenes szakértői csoportja, a GRECO által megfogalmazott elvárásokat. Korábban azért halasztották el Románia csatlakozását a belső határőrizet megszüntetését és a külső határok közös ellenőrzését jelentő schengeni övezetbe, mert egyes tagállamok elégtelennek tartották a román igazságszolgáltatási reformokat. Szintén kedden az Európai Parlament állásfoglalásban sürgette Románia és Bulgária mielőbbi csatlakozását a schengeni övezetbe. A kérdésről az Európai Tanács egyhangú szavazással határoz majd.

Forrás: MTI

NEMEK KÖZÖTTI EGYENSÚLY

Az Európai Unió Tanácsa jóváhagyta azt az uniós jogszabályt, amely a nemek kiegyensúlyozottabb képviselésének előmozdítását célozza a tőzsdén jegyzett társaságok vezetőtestületeiben. A Tanács szerint az új szabályok segítenek felszámolni azokat az akadályokat, amelyekkel a nők gyakran szembesülnek pályafutásuk során. A vállalatok hasznára válik, ha a nők ki tudják bontakoztatni képességeiket döntéshozatali pozíciókban. Az uniós irányelv értelmében a vállalatoknál 2026-ra a nem ügyvezető igazgatói pozíciók legalább 40%-át nőknek kell betölteniük. Azon tagállamok esetében pedig, amelyek úgy döntenek, hogy ügyvezető és nem ügyvezető igazgatókra is alkalmazzák az új szabályokat, ez a célszám az összes igazgatói pozíció 33%-a. Azoknak a cégeknek, amelyek nem érik el a célkitűzéseket, olyan tisztességes és átlátható kiválasztási eljárást kell bevezetniük, amelyek révén a jelölteket semleges kritériumok szerint hasonlítják össze. Ha egyformán alkalmas jelöltek közül kell választaniuk, akkor *„elsőbbséget kell biztosítaniuk az alulreprezentált nemhez tartozó jelöltnek”*. A tagállamoknak az irányelv hatálybalépése (a kihirdetését követő 20. nap) után két éven belül kell elfogadniuk a szükséges nemzeti intézkedéseket. A jogszabályt az Európai Parlamentnek is hivatalosan el kell fogadnia.

Forrás: MTI

UNIÓS MEGÁLLAPODÁS AZ ENERGIAÁRAK CSÖKKENTÉSÉRŐL

Ha lesz is gázársapka, akkor az nem lesz kötelező – derült ki az uniós állam- és kormányfők csúcstalálkozó-jának első munkanapja után. Charles Michel az Európai Tanács elnöke bejelentette, hogy a 27-ek megállapodtak az energiaárak leszorításáról. A belga uniós vezető közölte: „A tagállami vezetők eltökéltek az energiaárak leszorítása, a kínálat szélesítése és az energiakereslet csökkentése mellett”. Ursula von der Leyen az Európai Bizottság elnöke elmondta, az Európai Unió „szilárd ütemtervvel” rendelkezik az energiaválság kezeléséhez, ehhez a tagállamok megadták a stratégiai iránymutatást. A brüsszeli testület vezetője hozzátette, a Bizottság új kiegészítő indexet dolgoz ki a kiugró gázáremelkedések visszaszorítására, amely jobban tükrözi a cseppfolyósított földgáz (LNG) valós piaci árát, és korrekciós mechanizmust vezet be a túlzott gázárak korlátozására.

A német uniós vezető közölte azt is, hogy a tagállami vezetők megegyeztek egy uniós keret létrehozásáról a villamosenergia-termelésben alkalmazott gáz árplafonjának meghatározására. A keret magában foglal majd egy költség-haszon elemzést is – jegyezte meg. A kérdésben a végső döntés az energiaügyi miniszterek hozzák majd meg jövő keddi ülésükön.

A megbeszélés zárónyilatkozata szerint a tagállamoknak többet kell befektetniük az energiahatékonyságba, a szükséges infrastruktúrába, beleértve a tárolókapacitás bővítését, illetve a megújuló energia technológiájának fejlesztését, ezen kívül szolidaritást szorgalmaznak a tagországok között, ha akadogna az ellátás. Az Európai Bizottság elnöke a háztartások és a vállalkozások védelméről is beszélt: „Célunk, hogy a korábbi többéves pénzügyi keretből még rendelkezésre álló mintegy 40 milliárd euró forrást a tagállamok rendelkezésére bocsássuk, így azzal segíteni tudnak majd az energiaválság által leginkább érintetteknek, a kiszolgáltatott háztartásoknak vagy a kkv-knak. De tény, ennél többre van szükség a kis- és középvállalkozások, valamint a nagyobb iparágak támogatására, hogy kezelni tudják a magas energiaárakat” – fogalmazott von der Leyen.

Orbán Viktor miniszterelnök fair megállapodásnak nevezte a csütörtökön kötött uniós egyezséget, amely értelmében Magyarország mentességet kap a gázársapka alól. A bizottsági korábban azt tervezte, maximálják a gáz árát. A kormányfő szerint „elfogadásukkal azt kockáztattuk volna, hogy néhány nap alatt leállnak a Magyarországra irányuló gázszállítások. Ezt a veszélyt ma sikeresen elhárítottuk. Nem maradtunk egyedül, így sikerült egy fair megállapodást kiharcolnunk”. Orbán Viktor a Twitteren a gázármaximálásról azt írta, hogy az olyan „mintha bemennél egy bárba, és azt mondanád a csaposnak, hogy féláron szeretnéd megvenni a sört”.

A Magyarországon a felhasznált földgáz több mint 75%-a Oroszországból származik, ezért a magyar álláspont szerint a gázársapka az energiabiztonságunkat veszélyeztetné. Erről már a **kormányfő politikai tanácsadója beszélt a Reuters brit hírügynökségnek**. „Magyarország számára ez elfogadhatatlan, mert az oroszok már nagyon világosan megmondták, hogy ha ez megtörténik, akkor nem fognak több gázt küldeni Magyarországra” – fogalmazott Orbán Balázs.

Forrás: MTI, euractiv.com, euronews.com, Reuters

IGENEK ÉS NEMEK A KÜLÜGYI TANÁCSBAN

Negyvenfős megfigyelőmissziót telepít Örményország és Azerbajdzsán határára az Európai Unió. A többi között erről döntöttek a tagországok külügyminiszterei hétfői luxembourgi találkozásukon. A misszió célja, hogy nyomon kövesse, elemezze és beszámoljon a régióban kialakult helyzetről, elősegítse a béke és a biztonság helyreállítását a térségben, növelje a bizalmat a konfliktusrendezési folyamat iránt, valamint segítse a két állam közötti nemzetközi határ kijelölését. Az ideiglenes, legfeljebb két hónapi tartó küldetéshez szükséges szakértőket az Unió grúziai megfigyelőmissziójától (EUMM Georgia) vezénylik át. Az örmények és az azeriek közötti, Hegyi-Karabakkal kapcsolatos több évtizedes konfliktus 2020. szeptemberben 27-én éleződött ki újra, miután Azerbajdzsán nagyszabású hadműveletet indított a területébe ékelődött, örmények ellenőrizte enklávét és az általuk elfoglalt környező területek visszafoglalására. A katonai akciók döntően sikerrel jártak, majd a felek ugyanazon év novemberében fegyverszünetet kötöttek. De a határ menti térségben azóta is rendszeresek a konfliktusok.

Egy másik, az ukrán hadsereg számára indított európai uniós kiképző misszió felállításával kapcsolatban azonban nem volt teljes egyetértés a 27-ek között: Magyarország egyedüli tagállamként a szavazásnál élt a konstruktív tartózkodás lehetőségével. Egy ilyen lépést a közösségi jog lehetővé tesz, azt jelenti, hogy a magyar kormány nem gátolta meg a misszió létrejöttét, de abban nem vesz részt, és a működéséhez

sem járul hozzá. Sziijártó Péter külgazdasági és külügyminiszter szerint a tartózkodás oka, hogy a kormány nem támogatja az olyan javaslatokat, amely azzal járhat, hogy egy adott háborús konfliktus áttérjedhet más országokra. *„Mi nem tartunk jó ötletnek semmit, ami eskalációhoz vezet, ami adott esetben Európa középső vagy nyugati fele bevonódásának veszélyével jár a konfliktusba”* – fogalmazott. Sziijártó hozzátette, mindig egyesével döntenek majd el, hogy átengedik-e az ország területén a misszióhoz kapcsolódó esetleges szállítmányokat vagy csapatmozgásokat.

Josep Borell, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője az ülés után bejelentette, hogy az EU újabb 500 millió eurót csoportosít át az Európai Békekeret forrásaiból az ukrain fegyverszállítmányok finanszírozására, hogy támogassa a kijevi vezetést a *„brutális orosz agresszióval szemben”*. Ezzel kapcsolatban Sziijártó jelezte, nem biztos, hogy Magyarország a következő alkalommal is megszavaz egy ilyen lépést. Szerinte ez a keret más fontos célokra is tartalmaz pénzügyi előirányzatokat, amelyek a délről érkező kihívások kezeléséhez szükségesek, így a kontinens nagy bajba kerülhet, ha ezekre nem jut pénz. *„Ez közös európai uniós forrás. Magyarország 10 millió euróval járul hozzá az Európai Békekeret működéséhez”* – jegyezte meg a külügyminiszter, aki ismét mielőbbi fegyverszünetet és béketalálkozásokat sürgetett.

Forrás: MTI

SZIGETKÖZ EXPO

A Szigetköz Turizmusáért Egyesület 2009-ben alakult, két évvel később már ún. TDM-szervezetként (turisztikai desztináció menedzsment) hangolja össze Szigetköz és a Mosoni-sík turizmusát, marketingtevékenységét, tagjait szakmai tanácsokkal látja el, és mindezek mellett végez érdekképviselési feladatokat is. *„Alapvetően ez egy civil szervezet, viszont időközben 20 önkormányzat is tagunk lett: Mosonmagyaróvár, Győr, illetve több szigetközi település, Jánossomorja, illetve Lébény városa, valamint községek, szállodák, éttermek, turisztikai egyesületek, magánszemélyek alkotják az Egyesületet, amely több mint 160 tagot számlál. Másik fő tevékenységünk emellett, hogy mi üzemeltetjük a mosonmagyaróvári Tourinform irodát is”* – mutatta be szervezetét beszélgetésünk elején Gráfi Szabolcs elnök.

Az elmúlt 13 évben végzett munkájuknak köszönhető, hogy sikerült felvinniük régiójukat az ország turisztikai térképére. *„10-15 évvel ezelőtt a Szigetközt alapvetően a vízitúrázók ismerték. Úgy gondolom, mára sikerült egyszer s mindenkorra beültetni az emberek fejébe, hogy bár ennek a területnek továbbra is az egyik legnagyobb vonzerejét a vízitúrák jelentik, azért egy komplex turisztika célpontról beszélünk. Akár kulturális, akár aktív vagy wellness, esetleg rekreációs célú az utazás, mindenki megtalálja itt a számítását”* – ismertette a sikereiket az elnök. Gráfi Szabolcs szerint ezeket igazolják az adatok is: *„Ami sokkal inkább számszerűsíthető, az az eltöltött vendégéjszakák száma, ami az elmúlt 10 év alatt megduplázódott úgy, hogy mellette a szálláshelyek száma nem nőtt ilyen mértékben, nem lett kétszer annyi szálláshely, igazából a kihasználtságot sikerült jelentősen megnövelni”* – tette hozzá a szervezet vezetője, hogy mit jelentett a helyi turizmus számára is a koronavírus-járvány megjelenéséig tartó fellendülési időszak.

Régóta dédelgetett céljuk volt egy olyan szakmai fórumot létrehozni, ahol a gazdasági élet és a turizmus képviselői találkozni tudnak egymással és a lakossággal, ahol az egész régió bemutatkozhat. *„Mosonmagyaróváron nagyon dinamikusán változik az itt élők száma, egyszerre növekszik és cserélődik. Nagyon sok munkavállaló érkezik ide, hosszabb, rövidebb ideig itt él, Ausztriában vagy helyi vállalatoknál dolgozik, és mellette nem tud nagyon semmit a városról, nem ismeri a környéket, az itt működő vállalatokat, a turizmusát. Ezért gondoltuk, hogy ezzel a kiállítással nyithatnánk a lakosság irányába is, plusz információt tudnánk szolgáltatni”* – mesélt az ötlet, vagyis a Szigetköz Expo megszületéséről Gráfi Szabolcs.

Ez a fórum a TOP-7.1.1-16-H-006-3 azonosítójú, *Virágzóvár: közösségépítő kezdeményezések megvalósítása* című pályázatuk révén valósult meg. A tervek elkészítését a kezdetektől munkatársunk, Varga Imre térségi vezető tanácsadónk segítette. „Ezen felhívások egy újszerű, LEADER Programhoz hasonló kétlépcsős pályáztatási, értékelési rendszeren futottak át. Az Egyesület rendelkezett korábban már pályázati tapasztalattal, de ez a beadási metódus, és az első körös beadáshoz kötelezően használt adatlap, a mellékletek ismeretlenek voltak a számukra, így a felhívás megjelenésének pillanatától szükséges volt a szakmai segítségnyújtás” – mondta kollégánk, akinek a közreműködésével készült el a Szigetköz Expo 2019 rendezvénysorozat pályázatához szükséges szakmai megalapozó dokumentum is, amely illeszkedett a Helyi Közösségfejlesztési Stratégiában megfogalmazott célokhoz. Vagyis egy virágzó városi közösség kialakítását célzó esemény megvalósulásához. Ez jelen esetben Mosonmagyaróvár egyes részeinek és 26 szomszédos szigetközi település bemutatkozását jelentette, egyben erősítve a helyi identitást is.

Mint később kiderült a projekt megvalósítása igazi erőpróbnak bizonyult. Ugyanis ha van, akinek minden számítását keresztül húzta a COVID-járvány, akkor a turisztikai szervezet munkatársaiét biztosan. Az Expo megrendezését fél tucatnál is többször kellett

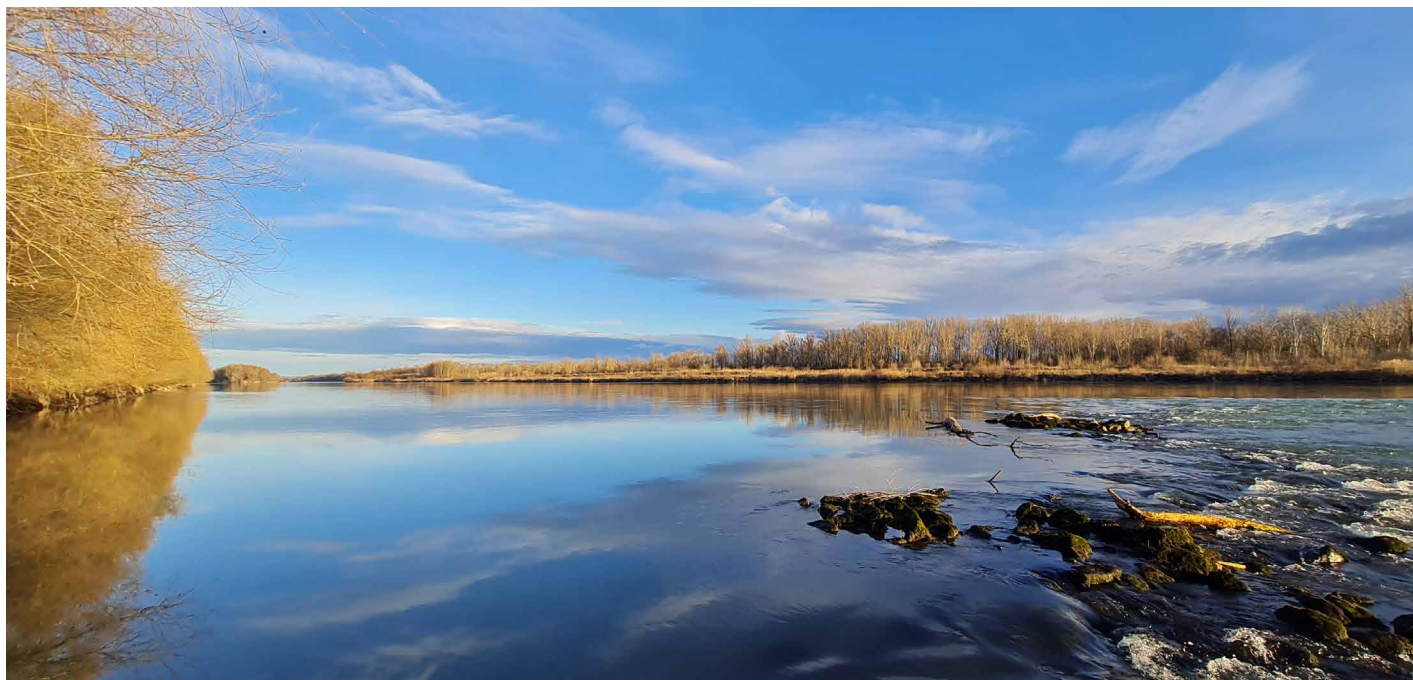

elhalasztani a kór és a hatósági intézkedések miatt.

„Varga Imrével nagyon sokat egyeztetünk, nagyon sokat segített, főleg az elején, illetve az időpont-módosításoknál, hogyan adjunk be, mit adjunk be, milyen módosítási igényeket kérjünk. Szinte napi kapcsolatban voltunk vele és segített abban, hogy maga a pályázati oldal is úgy valósuljon meg, hogy utána ne legyen probléma az elszámolással” – sorolta Gráfi Szabolcs, hogy Társaságunktól milyen szakmai segítséget kaphat egy pályázó ingyenes szolgáltatásunk révén. Amikor arról kérdeztük az Egyesület elnökét, hogy mi jelentett nehézséget a pályázat valóra váltása során, azt válaszolta, a pandémia mellett minden más probléma eltörpült, a többi szinte nagyon könnyen megoldódott.

Végül az eredeti tervekhez képest csak két évvel később, idén március 24-25-én tudták megtartani a **Szigetköz Expot**. 13 előadás 8 kerekasztal-beszélgetés és 3 workshop várta a több mint 600 érdeklődőt. Lehetőség nyílt arra, hogy megismerjék egymást a Szigetközben működő vállalkozások, vállalkozók, települések, valamint átfogó képet kapjanak a térség fejlesztési lehetőségeiről. Ehhez elsősorban a helyi problémákat kell ismerni, például az idegenforgalom általános gondjait, amellyel a nagy válságoktól függetlenül, folyamatosan meg kell küzdeni.

„Alapvetően a fő probléma a régióban már régóta a munkaerő kérdése. Nálunk ez sokkal régebb óta, már a kilencvenes évektől is gondot jelent, mert Ausztria jelentős elszívó erővel bír. Ezért a beszélgetések egyik fő témája is az volt – ahol össze is kapcsolódott a gazdaság és a turizmus –, hogyan tudunk olyan környezetet, olyan várost, olyan társadalmi közeget megvalósítani a térségünkben, hogy itt tudjuk tartani az embereket. Erre ad jó választ az idegenforgalom, miszerint, ahol a turistáknak jó, ott a helyi lakosságnak is jó” – mondta Gráfi Szabolcs.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

A rendezvényről bővebben:

<https://szigetkozexpo.hu/>

https://www.youtube.com/playlist?list=PLjX6llb7u_GggQbkfM-VX2WYqGzuoutBjl

https://www.youtube.com/watch?v=m2EUlJgWpEw&list=PLjX6llb7u_GggQbkfMVX2WYqGzuoutBjl&index=10

https://www.youtube.com/watch?v=vyqGQuwoKZg&list=PLjX6llb7u_GggQbkfMVX2WYqGzuoutBjl&index=13&t=73s

Smitola László, az SZPI tanácsadójának előadása:

https://www.youtube.com/watch?v=LzCwKLdVXQA&list=PLjX6llb7u_GggQbkfMVX2WYqGzuoutBjl&index=12

Az első napon *Szigetköz és Mosonmagyaróvár gazdaságának jelene és jövője* címmel tartottak gazdasági fórumot, a második napon pedig a régió turisztikai lehetőségeit tekintették át. „Mind a két napon foglalkoztunk a jelennel és a jövővel is, hogy milyen irányba menjen a város tovább, milyen turisztikai fejlesztéseket hajtsunk végre. A fél évvel ezelőtt ott elhangzottaknak, a mostani gazdasági helyzet ismeretében, kicsit túl optimista hangvétele volt, de mindenképpen úgy gondolom, hogy nagyon jó műhelymunka volt, amiből lehet a jövőben majd tovább építkezni. A résztvevők nagyjából lefedték a legjelentősebb vállalatokat, amelyek a környéken működnek, illetve a közszereplőket, a város életét alakító társadalmi egyesületek képviselőit. Sikerült konszenzusra jutnunk, hogy nekünk – és ezalatt értek mindenkit, aki ebben a városban tevékenykedik – az a legfontosabb, hogy akár kulturális téren, akár a társadalmi kapcsolatokban is olyan életteret alakítsunk ki, amely jó a dolgozóknak, jó a vállalkozóknak. Akkor jöhet bármilyen probléma, hiszen problémák régen is voltak, és leküzdöttük azokat. De a közösség csak akkor tud segíteni – az egyik vállalkozás a másiknak –, hogy ha van köztük párbeszéd, létezik egy közös cél, amiért mindenki akar és hajlandó tenni. Abban volt igazán nagy segítség ez az Expo, hogy új platformot hozott létre. Ez jó kiindulás, jó alkalom volt arra, hogy a közös együtt gondolkodásnak az élményét meg tudta adni mindenkinek” – foglalta össze pályázatuk, projektjük legfőbb hozadékát a Szigetköz Turizmusáért Egyesület vezetője.

Ezen a sikeren felbuzdulva a szervezők nem titkolt szándéka, hogy szeretnék ezt az eseményt két évente folytatni, hogy folyamatosan közösen tudjanak reagálni a változásokra, alakítani a térség gazdasági turisztikai életét.

Ehhez kapcsolódnak a szervezet előtt álló egyéb feladatok is, közte az, hogy az eredmények megőrzése mellett, rövid távon, tartsák a lelket a helyi turisztikai vállalkozásokban, ami a jelenlegi energiaválsággal terhelt helyzetben nem könnyű. Pedig a régió földrajzi helyzeténél fogva is arra ítéltetett, hogy ne csak a nyári szezonban vonza a turistákat, hanem többévszakos idegenforgalmi célpont lehessen. De ezen a téren egyedül hosszú, kitartó munkával és erőfeszítések árán lehet előre lépni.

A brandépítés problémájával küzd a legismertebb magyar célpont, a Balaton is – jegyezte meg Gráfi Szabolcs, aki szerint egyik megoldás lehet az, ha a szomszédos régiók összefognak egymással. *„Egyre komolyabban próbáljuk erősíteni az együttműködést a Csallóközzel, Szigetköz szlovákiai oldalával, illetve Ausztria irányába is vannak próbálkozásaink. Pozsony - Fertő tó - Mosonmagyaróvár térsége valaha egy régió volt, amelyet számtalan szál köt össze, nemcsak történelmileg, hanem a táj és a kultúra is hasonló. Az osztrák és a szlovák kollégákkal turisztikai aranyháromszögnek is szoktuk nevezni. Hosszú távon az a célunk, hogy egy olyan idegenforgalmi régiót alakítsunk vagy hozzunk létre, szervezzük meg az életét, amely nagyon komoly rétegeket tud itt tartani. A közlekedés szempontjából is összetett ez a három régió. Elég, ha csak a Bécs-Budapest autópályát, a vasútvonalat, a schwechati repteret említem. Nem véletlenül alakult ki, hogy az országban Mosonmagyaróvár a legerősebb a fogászati turizmus tekintetében. Ez azért tudott így kialakulni, mert olyan jó a légi összeköttetés Európa számos régiójával, hogy ide könnyen el tud jönni a páciens. Ha a schwechati reptér fejlődik, az segítség a mi régióknak is.”*

„Hogy egy ilyen pályázat életképes legyen és nyerhessen, a szakmai megalapozó dokumentumnak nagyon részletesnek kell lennie. Ez esetben azt kellett bemutatni, hogy a tevékenység, a projekt célja hogyan illeszkedik a Helyi Közösségfejlesztési Stratégiában (HKFS) megfogalmazott célokhoz, hogy virágzó városi közösségeket, közösségi alkalmakat alakíthassanak ki. A projekt legfőbb értéke, célja a fenntartható város imázsának és koncepciójának erősítése, ami Mosonmagyaróvár számára alapvető fejlesztési szükséglet. A

környezeti és társadalmi fenntarthatóságon kívül, a gazdasági fenntarthatóság érdekében a pályaaorientáció és tehetséggondozás területén túl meg kell erősíteni a kulturális és környezeti értékeken alapuló helyi gazdasági közösségeket, pl. a szociális vállalkozásokat, helyi termelőket.

Csak így képzelhető el a munkahelyteremtés és jövedelemtermelés fenntartható megvalósítása. A projekt keretében lehetőségük nyílt a térség gazdasági cégeinek, vállalkozásainak, a környező településeknek a bemutatkozásra. A projekt egyik buktatója lehetett volna a nem megfelelő szervezés. Ennek elkerülése érdekében az Egyesület a Flesch Károly Nonprofit Kft.-t bízta meg rendezvényszervezési és marketingkommunikációs feladatokkal. A cég magas szakmai hozzáértéssel fogta össze a projektet, amelyen a térség összes önkormányzata, több mint 50 vállalkozása, kiállító, országos szinten is ismert vállalkozások vettek részt. A szervezési feladatokra leginkább egy jó koordináló, rendezvényszervező cég megbízása lehet a megoldás.”

**Varga Imre, térségi vezető tanácsadó,
Mosonmagyaróvár**

WINE PICNIC

EGY CSEPP ZALA, EGY CSEPP DOBRONAK

Európa a kultúrák és gazdaságok keveréke, amelyeknek meg kell érteniük egymást és összhangban kell lenniük ahhoz, hogy maximálisan kihasználhassák potenciáljukat. Emiatt az Európai Unió különböző módokon ösztönzi az összefogást. Az egyik ilyen az együttműködési programokon keresztül az olyan közös kihívások, mint például az éghajlati alkalmazkodás vagy a társadalmi befogadás előmozdításának támogatása. Ezt „ünneplik” a tagállamok határ menti régióiban szeptember végén az ún. **Európai Együttműködés Napja** elnevezésű kampánnyal, emlékeztetve az embereket arra, sok jó dolog történhet, ha összefognak.

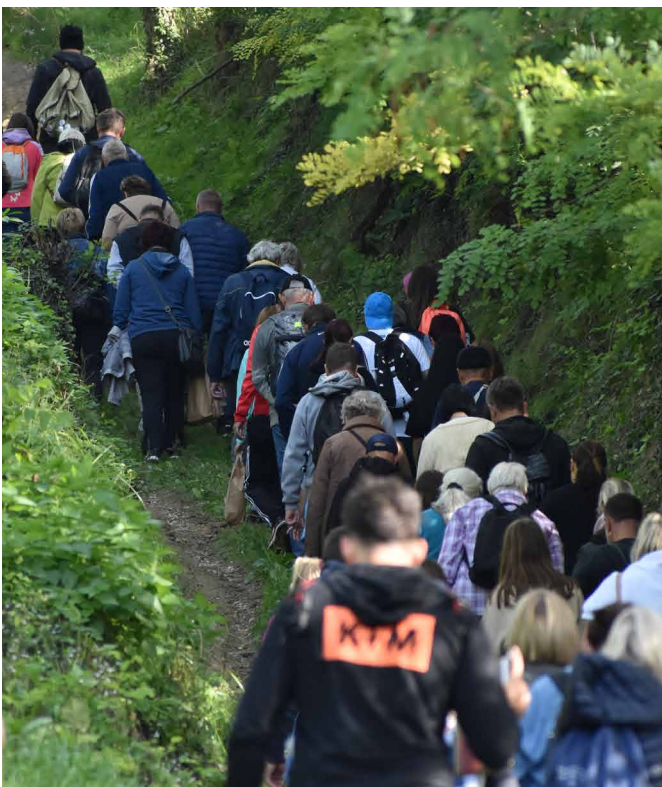
Az EU együttműködési programjai által a több mint 30 országban szervezett rendezvényeken a résztvevők együtt bicikliznek, énekelnek, vagy filmfesztiválokat, koncerteket, futóversenyeket rendeznek, helyi piacokat, gasztronómiai vásárokat tartanak. Az *Interreg V-A Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program* az idei évben tizenegyedik alkalommal csatlakozott a kezdeményezéshez és 2022. szeptember 24-én, szombaton a *Wine picnic* projekttel közösen rendezte meg a *Szőlőhegyi Piknik* elnevezésű rendezvényt egy 42 lélekszámú kis zalai faluban, Dötkön.

Az érdeklődőket az Interreg SIHU Program Irányító Hatóságának vezetője, Tanja Renner után Takácsné Martincsevics Veronika, Dötk Község polgármestere, Martincsevics István a Zalai Borút Egyesület elnöke, Baracska József Zalaszentgrót Város, illetve Marjan Kardinar Dobronak Község polgármestere üdvözölte. Elizabeta Horvát, a Dobornaki Környezetvédelmi és Turisztikai Intézet vezetője méltatta a *Wine picnic* projekt rendezvénysorozatát és a záróeseményt. „Községünk nagyon aktívan együttműködik a szomszédos Magyarországgal. Intézetünk az egyetlen szlovéniai partner ebben a projektben, amelynek kitűzött célja a szőlőtermesztés témájának bemutatása volt, az esemény a *Wine Picnic* nevet kapta. Tekintettel arra, hogy a projekt céljaként határoztuk meg, hogy a szőlőtermesztés témáját járjuk körül, a kisebb szolgáltatók bekapcsolódásával, minden partnerintézmény *Szőlőhegyi Piknik* című kétnapos rendezvényt szervezett, amelyekkel megpróbáljuk bemutatni, hogyan lehet bevonni a kisebb szolgáltatókat is a borutak mentén.”

Aleš Mrkela, az Interreg V-A Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program programirányítója az európai nemzeteket egykor elválasztó határok lerombolásának fontosságát emelte ki. „*Azért ünnepeljük az Európai Együttműködés Napját, mert az együttműködés az, ami mindannyiunkat erősebbé tesz, lerombolja a határokat. A fizikai határról, az egykori vasfüggönyről meséltem is a résztvevőinknek a buszon, kiemelve, hogy most egy olyan határon kelünk át, amit egykor jóval szigorúbban őriztek. Megállapítottuk, hogy a buszon utazó gyerekek ezt már egyáltalán nem is ismerik. Már az az egy sorompó is soknak tűnik nekik, miközben egykor kettő is volt ezekből*” – fogalmazott Mrkela.

Tanja Renner, a program Irányító Hatóságának vezetője szerint az európai határokon átívelő összefogás az egyes régiók minden lakosának jobbat teszi az életét. „Az együttműködés rendkívül fontos, hiszen bizonyos kihívások közősek és sokkal többet, sokkal tartósabb eredményeket érhetünk el, ha határokon átívelő összefogás keretében látunk hozzá a megoldásukhoz. A szlovén-magyar programunk keretében rendkívül fontos a zöld turizmussal kapcsolatos együttműködés, aminek keretében igyekszünk eljuttatni a turistákat és a fenntartható fejlődést a távolabbi és kevésbé sűrűn lakott területekre is. Ilyen helyen fekszik a magyarországi Dötk is, ahol a vendégek négy borospincét tekinthetnek meg és persze maguk is megtapasztalhatják, hogy a bortermelő vidékeken milyen módon segítjük a turizmus fejlődését, miként törekszünk arra, hogy a szomszédos népek képviselői megismerhessék egymást.”

A rendezvény során a résztvevők felkeresték a Wine picnic projekt helyszíneit. Ez a projekt, ahogy az egész napos rendezvény is, az Interreg V-A Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program társfinanszírozásával valósult meg. Ez volt egyben a *Szőlőhegyi Piknik* elnevezésű rendezvénysorozat negyedik alkalma, amelynek egyik fő témája a fiatalok és a velük való együttműködés volt, hiszen az Európai Bizottság 2022-t a Fiatalok Évének dedikálta. Ezúttal a piknik házigazdájával, Martincsevics Istvánnal, a Zalai Borút Egyesület elnökével beszélgettünk a projektjük sajátosságairól, eredményeiről. A kezdeményezésben az Egyesületen, mint vezető partneren kívül a Dobrovnik Környezetvédelmi és Turisztikai Intézet (Zavod za okolje in turizem Dobrovnik), illetve a Zalakarosi Turisztikai Nonprofit Kft. vett részt.

„A szőlő- és borkultúra az egész projektrégióra jellemző sajátosság, amely napjainkra magas színvonalat ért el, a helyi adottságok és erőforrások pedig bevonhatók a borturizmus kínálatának fejlesztésébe” – ismertette az elnök úr. A több éves (2018. július 1 – 2022. szeptember 30.) projekt célja igényes, jó minőségű turisztikai szolgáltatások bevonásával innovatív, fenntartható, határon átnyúló, integrált, a meglévő idegenforgalmi infrastruktúrára épülő komplex borturisztikai termékek

kialakítása volt, amely magába foglalja a természeti és kulturális értékeket. A már ismert turisztikai háttérrel rendelkező településekkel együtt (Moravske Toplice, Lendva, Hévíz, Keszthely, Lenti, Zalakaros, Kehidakustány), a helyi szolgáltatókkal együttműködve, hatékony marketingtevékenységgel, az értékesítés támogatásával elősegítették az odalátogatók számának növelését, és igyekeztek a hagyományos nyári turisztikai szezon meghosszabbítani.

A tevékenységek a projektterület borászattal foglalkozó helyszínein, a kevésbé fejlett vidéki térségekben, a Zalai borvidék településein és Dobronak községben valósultak meg.

„Legfontosabb célunk a turisztikai szezonális meghosszabbítása volt, új termékek létrehozásával és a határ menti régióban élők együttműködésének erősítésével. Mindezen célok mellé a kulturált és minőségi borfogyasztás népszerűsítését tűztük a zászlónkra. Már legalább 20 éves határ menti kapcsolatot ápol a Zalai Borút Egyesület Szlovéniával. A korábbi sikeres projektekben elért eredmények továbbbépítése volt a cél a Szőlőhegyi Piknikkel, ahol nemcsak a hivatalos kapcsolattartók segítettek a megvalósításban, hanem 20-30 önkéntes is” – mesélte a Zalai Borút Egyesület vezetője.

A Szőlőhegyi Piknik dötki rendezvényén a mintegy 200 résztvevő közül sokan vágtak neki egy 6 kilométeres gyalogtúrának, amely során négy borospincét, a Mikolás, a Kilátó, a Martincsevic és a Vizvári Pincét látogathatták meg a közeli borvidéken, ahol a zalai térség kiváló helyi nedűivel lehetett megismerkedni. A kulturális programot zenei produkciók és lovasbemutató színesítette, ahol a fiatalabb korosztály is nyeregbe ülhetett. Mindezt remekül kiegészítette több magyar folklórcsoport fellépése. Természetesen a közönség is kipróbálhatta magát a körtáncokban, és volt lehetőségük elsajátítani egy-két tánclépést is. Ezalatt, a különféle programokkal egyidőben, a helyi termelők a közelben elhelyezett standokon kínálták kézműves portékáikat.

A szlovén-magyar határhoz közel található kisebb borvidékeket általában elszórt parcellákon gazdálkodó kis borászatok alkotják, igaz szerény tőkével, fejlődő technológiával, de annál nagyobb vendégszeretettel. Dobronakon pont ezért sátrakat, padokat, asztalokat vásároltak, illetve kialakítottak egy borkostoló helyiséget is az idelátogatók számára.

A projekt futamideje alatt kifejlesztettek egy mobil alkalmazást is, a zalakarosi partnerek koordinálásával. A **PinceNavigátoron** keresztül a vendégek tájékozódhatnak a környékbeli borospincék nyitva tartásáról, szolgáltatásaikról és a közeljövőben várható eseményekről is.

Ez utóbbi különösen nagy segítséget nyújt az érdeklődőknek, magyarázza a vezető partner képviselője, mert ebben a térségben eddig nem alakultak ki az ún. pincefaluk, mint pl. Hajóson vagy Villányban, mivel a pincék a szőlőhegyeken elszórtan vannak, és különösen a kis pincéket nehezen találják meg a turisták. „Segítenünk kell őket közös marketinggel, hogy a rendezvények, a túrák révén az emberek megismerjék ezek a helyeket, és ezáltal bekerüljenek a turizmus vérkeringésébe. Büszkék vagyunk több zalai szőlőfajtára, úgymint a csersegi fűszeresre, a pátriára, a zalagyöngyére, vagy a pölöskei muskotályra. Ez a kis borvidék változatos klímával rendelkezik. Egészen más a Muravidék, a Balaton melléke és a zalaszentgróti éghajlat, ami a borok sok színűségét adja” – ismertette a régió sajátosságait Martincsevic István.

Egy másik fontos eredmény pedig a Zalai Zászlós Bor szabályzatának megalkotása volt, amelyet 2023-ban vezetnek be. Ez egy az Egri Csillagokhoz hasonló cuvée bor, amelyet minden helyi pincészetben házasíthatnak majd, szabályozható, megkötött, hasonló ízvilágot fog adni, vagyis a zalai borvidék sajátos, egyedi bora lesz.

Fontos még megemlíteni a projekt keretein belül megvalósított borbíráló és borismereti képzést is, amelyen 30 hazai, valamint határon túli diák vett részt. A képzés a villányi **Déli ASzC Teleki Zsigmond Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium** közreműködésével valósult meg. Az oktatás során az ismeretátadáson kívül a résztvevők sorszámmal ellátott tanúsítványt érdemltek ki, ami feljogosítja őket, hogy a borversenyeken zsűritagként vehessenek részt. *„Ez egy teljesen új szint a borbíráló és borismereti képzések világában. Nem volt könnyű a képzés. Komoly felkészülést igényelt, de nagy volt az igény, a fejlődési vágy a résztvevőkben a téma iránt, a veteránok körében is”* – számolt be az oktatás sikeréről az elnök.

A pandémia a projektrégióban élők életét is megnehezítette. A COVID-19-világjárvány miatt a többi között borversenyek maradtak el, végül kettőt sikerült megszervezni, ahol magyar és szlovén bormintákat értékelték, minősítettek a bírák.

Sokáig fennállt a veszélye annak is, hogy megghiúsul a képzés, de szerencsére sikerült megvalósítani, pont úgy, ahogyan azt eredetileg eltervezték a szervezők. A projekthosszabbításnak köszönhetően egy fergeteges jó hangulatú dötki rendezvény-nyel nyugtázták a kezdeményezés sikerét.

A jó partneri viszonyoknak köszönhetően a jövőbeni projekteket is előszeretettel várják a partnerek, és mindkét oldalon érezhető az együttműködési készség, ami a turisztikai területfejlesztés nélkülözhetetlen alapköve. Akik szeretnék a Zalai és a Muravidéki borvidék sajátos ízvilágát jobban megismerni, és felfedezni a lankás dombokon a szőlőültetvényeket, az alábbi linkeken tájékozódhatnak:

<http://zalaiborut.hu/boraszatok/>
<https://www.bukovnikojezero.si/>
<https://zalakaros.hu/>

További információk az Európai Együttműködés Napjáról:

<https://ecday.eu/>
<http://www.si-hu.eu/hu2/2022/09/29/szolohegyi-piknik-egy-sikeres-rendezveny/>

Fotók: Interreg V-A Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program

